

EDUSKUNNAN VASTAUS 151/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta (HE 191/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 36/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (152/1990) 1, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 3 momentin 2 kohta sekä 7, 20 ja 26 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 689/2005, 4 §:n 1 momentti ja 20 § laissa 377/2009 ja 4 §:n 3 momentin 2 kohta mainitussa laissa 689/2005, sekä lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 689/2005 ja 377/2009, uusi 6 momentti, 9 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti ja 14 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään oikeudesta antaa väestölle yksityisesti terveydenhuollon palveluja.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatetaan, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) taikka muualla säädetään tai määrätään terveydenhuollon palvelujen antamisesta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *terveydenhuollon palveluilla*:

- 1) laboratoriotointia;
- 2) radiologista toimintaa ja muita siihen verrattavia kuvantamis- ja tutkimusmenetelmiä;
- 3) muita terveydentilan tai sairauden toteamiseksi taikka hoidon määrittämiseksi tehtäviä tutkimuksia ja toimenpiteitä;

4) fysioterapeuttista toimintaa ja muita suorituskykyä parantavia ja ylläpitäviä toimenpiteitä ja terapioidia;

5) työterveyshuoltoa;

6) lääkäri- ja hammaslääkäripalveluja ja muuta terveyden- ja sairaanhoitoa sekä näihin rinnastettavia palveluja;

7) hierontaa; sekä

8) sairaankuljetuspalveluja.

Palvelujen tuottajalla tarkoitetaan sellaista yksittäistä henkilöä taikka yhtiötä, osuuskuntaa, yhdistystä tai muuta yhteisöä taikka säätiötä, joka ylläpitää terveydenhuollon palveluja tuottavaa yksikköä, sekä sairaankuljetuspalveluja tarjoavaa itsenäistä ammatinharjoittajaa. Palvelujen tuottajana ei pidetä muuta itsenäistä ammatinharjoittajaa tai työnantajaa, joka järjestää itse työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tarkoitettua työterveyshuoltopalvelut.

Itsenäisellä ammatinharjoittajalla tarkoitetaan sellaista terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua terveydenhuollon ammattihenkilöä, joka harjoittaa itsenäisesti ammattiaan.

3 §

Toimintaedellytykset

Terveydenhuollon palveluja annettaessa on oltava asianmukaiset tilat ja laitteet. Sairaankuljetuspalveluja annettaessa on oltava asianmukainen sairaankuljetusajoneuvo varusteineen. Lisäksi palvelujen tuottajalla tulee olla toiminnan edellyttämä, asianmukaisen koulutuksen saanut henkilökunta.

Toiminnan on oltava lääketieteellisesti asianmukaista ja siinä tulee ottaa huomioon potilasturvallisuus.

4 §

Lupa

Palvelujen tuottajalla on oltava lupaviranomaisen myöntämä lupa terveydenhuollon pal-

velujen antamiseen. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan 2 §:n mukainen palveluala. Lupa voidaan liittää potilasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, sairaankuljetusajoneuvosta ja sen varusteista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

— — — — —
Lupahakemuksessa tulee olla seuraavat tiedot palvelujen tuottajasta:

— — — — —
2) terveyden- ja sairaanhoidon palveluja antavat toimintayksiköt ja toimipaikat sekä niiden yhteystiedot sekä sairaankuljetusajoneuvojen lukumäärä ja niiden asemapaikat;

— — — — —
Lupa sairaankuljetuspalvelujen tuottamiseen oikeuttaa harjoittamaan sairaankuljetusta koko maassa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Sairaankuljetuspalvelujen tuottamista koskevassa luvassa on vahvistettava palvelujen tuottamiseen käytettävien sairaankuljetusajoneuvojen lukumäärä sekä niiden asemapaikka tai asemapaikat.

7 §

Käyttöönottotarkastus

Palvelujen tuottajan on esitettävä terveydenhuollon palvelujen antamiseen käytettävät tilat ja laitteet sekä sairaankuljetusajoneuvo ja sen varustus toimintakunnossa terveyslautakunnan tarkastettaviksi ennen niiden käyttöönottoa.

Terveyslautakunnan alaisen viranhaltijan tulee tarkastaa tilat ja laitteet sekä sairaankuljetusajoneuvo ja sen varustus sekä antaa tarkastuskertomus viipymättä palvelujen tuottajalle.

9 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

— — — — —
Muutosilmoituksen sisällöstä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Toimivaltainen lääninhallitus

Sairaankuljetuspalveluita koskevat tässä laissa ja sen nojalla lääninhallitukselle säädetyt tehtävät käsittelee sen läänin lääninhallitus, jonka alueella liikenteen asemapaikka on.

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on tehtävä. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen taikka laitteen käyttö voidaan kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään taikka että toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen taikka laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varus-

teen taikka laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaissa (395/1987) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuselle.

26 §

Täytäntöönpano

Vastaavan johtajan hyväksymisen peruuttamista, toiminnan keskeyttämistä ja luvan peruuttamista samoin kuin toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen sekä laitteen käytön kieltämistä koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Kun muutosta on haettu, muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleet lupahakemukset käsitellään lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 4 luvun 8 §:n 2 ja 3 momentti sekä 15 luvun 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 4 luvun 8 §:n 2 momentti laissa 912/2007, sekä

lisätään 4 luvun 6 §:ään uusi 3 momentti ja 9 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

4 luku

Matkakustannusten korvaaminen

6 §

Sairaankuljetus

Sairaankuljetusajoneuvon käytön korvausperusteena olevasta korvaustaksasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sairaankuljetusajoneuvon korvaustaksa perustuu kuljetuksesta aiheutuviin kustannuksiin ja käytettävissä oleviin varoihin. Sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustaksaa koskevaa asetusta ja sen muutoksia valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta ja asianomaisia toimijoita edustavia järjestöjä.

8 §

Matkakustannuksen korvauksen peruste ja korvaustaksan vahvistaminen

Taksin käytön korvausperusteena käytetään taksiliikennelain (217/2007) 16 §:ssä tarkoitettua kuluttajilta perittävää enimmäishintaa, jollei Kansaneläkelaitos ole sopinut kuljetuspalvelujen tuottajan kanssa enimmäishintaa edullisemmasta hinnoittelusta.

Muun 5 §:ssä tarkoitettun erityisajoneuvon kuin taksin käytön korvausperusteena olevasta korvaustaksasta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön on asetusta ja sen muutoksia valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Sairaankuljetusajoneuvon korvaustaksan vahvistamisesta säädetään 6 §:ssä.

kuljetusajoneuvon korvaustaksan vahvistamisesta säädetään 6 §:ssä.

9 §

Yöpymisraha

Vakuutetulla on oikeus yöpymisrahaan myös, jos hän on joutunut lääkärin raskaudesta tekemän arvion vuoksi yöpymään terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydessä ja hänelle on todistettavasti aiheutunut yöpymisestä kustannuksia.

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

3 §

Sairaanhoidonkorvausten hakeminen

Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa käytettävien lääkkeiden kustannuksista maksetaan 5 luvun 5 §:n 2 momentin mukainen erityiskorvaus, jos kustannukset ovat syntyneet sen jälkeen, kun vaikean ja pitkäaikaisen sairauden osoittava hakemus on toimitettu Kansaneläkelaitokselle. Mitä tässä momentissa säädetään lääkkeistä, sovelletaan myös korvattaessa klinisiä ravintovalmisteita ja niitä vastaavia tuotteita.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
20 . _____ täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2009
_____